

OBSAH:

1. Úvod	
1.1. Historie právní úpravy úpadkového práva na území České republiky	... 9
1.2. Vývoj a stav současné právní úpravy	...12
1.3. Účel a cíl konkursního řízení dle ZKV (§ 1 odst. 1 a § 2 odst. 3 ZKV)	...15
1.4. Vztah ZKV k občanskému soudnímu řádu (§ 66a, 66b a 66c ZKV)	...18
1.5. Účastenství v konkursním řízení (§ 7 ZKV)	...20
2. Konkursní řízení od zahájení řízení do meritorního rozhodnutí o návrhu	... 25
2.1. Návrh na zahájení řízení	... 25
2.1.1. Povinnost podat návrh na konkurs (§ 3 ZKV)	... 25
2.1.2. Subjekty vyloučené z působnosti ZKV (§ 1a, 12a odst. 3, 67c ZKV)	... 27
2.1.3. K obecným náležitostem návrhu na prohlášení konkursu (§ 4 ZKV, § 41, 41a, 41b, 42 a 79 o.s.ř.)	... 31
2.1.4. Věřitelský návrh na prohlášení konkursu (§ 4 odst. 2 ZKV)	... 33
2.1.5. Dlužnický návrh na prohlášení konkursu (§ 4 odst. 3 ZKV)	... 38
2.2. Postup soudu po podání návrhu na prohlášení konkursu	... 39
2.2.1. Podmínky řízení plynoucí z občanského soudního řádu, zastavení řízení a odmítnutí návrhu	... 39
2.2.2. Záloha na náklady konkursu (§ 5 ZKV)	... 42
2.2.3. Předběžný správce (§ 9a až 9c ZKV)	... 45
2.3. Zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu	... 48
2.3.1. Zamítnutí návrhu pro nedostatek aktivní legitimace navrhovatele (§ 4 odst. 2 ZKV)	... 48
2.3.2. Zamítnutí návrhu pro nedostatek majetku dlužníka (§ 12a odst. 4 ZKV)	... 49
2.4. Prohlášení konkursu na majetek dlužníka	... 52
2.4.1. Úpadek jako základní předpoklad pro prohlášení konkursu (§ 1 odst. 2 a 3)	... 52
2.4.2. Usnesení o prohlášení konkursu (§ 13 ZKV)	... 55
2.4.3. Výběr správce konkursní podstaty (§ 8, §13, vyhl. č. 476/91 Sb., vyhl. č. 37/92 Sb.)	... 59
3. Konkursní řízení od prohlášení konkursu do ukončení konkursního řízení	... 64
3.1. Účinky prohlášení konkursu (§ 14 a 14a ZKV)	... 64
3.2. Povinnosti úpadce po prohlášení konkursu (§ 17 až 17c ZKV)	... 69
3.3. K pohledávkám věřitelů	... 72
3.3.1. Přihláška pohledávky do konkursního řízení (§ 20 odst. 1 a 2 ZKV)	... 72
3.3.2. Postup správce konkursní podstaty před přezkumným jednáním (§ 20 odst. 3 a 7 ZKV)	... 76
3.3.3. Přezkumné jednání (§ 21 až 24 ZKV)	... 78
3.3.4. Výzvy k podání incidenční žaloby a incidenční žaloby (§ 23 a 24 ZKV)	... 81
3.4. Majetková stránka konkursního řízení	... 88
3.4.1. Soupis konkursní podstaty (§ 18 a 18a ZKV)	... 88
3.4.2. Neúčinné a odporovatelné úkony v konkursním řízení (§ 15 a 16 ZKV)	... 90
3.4.3. Společné jmění úpadce a jeho manžela (§ 26 ZKV) ←	... 95
3.4.4. Vylučovací žaloby (§ 19 ZKV)	... 97
3.4.5. Zpeněžení majetku zařazeného do soupisu konkursní podstaty (§ 27 a 27a ZKV)	... 99
3.4.6. Uspokojení nároků oddělených věřitelů (§ 28 ZKV)	...102

3.4.7.	Konečná zpráva správce konkursní podstaty (§ 29 ZKV)	106
3.5.	Ukončení konkursního řízení	112
3.5.1.	Rozvrhové usnesení a zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení (§ 44 odst. 1 písm. b/ ZKV)	112
3.5.2.	Zrušení konkursu bez uspokojení zjištěných pohledávek (§ 44 odst. 1 písm. a/, c/, d/ a f/ ZKV)	117
3.5.3.	Další způsoby zrušení konkursu (§ 44 odst. 2, 3, § 44a ZKV)	120
3.5.4.	Dopady zrušení konkursu (§ 45 ZKV)	123
4.	Nástin dalších způsobů řešení úpadkové situace	125
4.1.	Nucené vyrovnání (§ 34 až 43 ZKV)	125
4.2.	Vyrovnání (§ 46 až 66 ZKV)	134
5.	Přílohy	144
5.1.	Vzory podání účastníků v konkursním řízení	
5.1.1.	vzor věřitelského návrhu na prohlášení konkursu § 4 odst. 2 ZKV (ke kap. 2.1.4.)	144
5.1.2.	vzor dlužnického návrhu na prohlášení konkursu § 4 odst. 3 ZKV (ke kap. 2.1.4.)	147
5.1.3.	vzor přihlášky pohledávky věřitele do konkursního řízení (nevykonatelná pohledávka) s právem na oddělené uspokojení § 20 odst. 1 a 2 ZKV (ke kap. 3.3.1.)	149
5.1.4.	vzor přihlášky pohledávky věřitele do konkursního řízení (vykonatelná pohledávka) bez práva na oddělené uspokojení § 20 odst. 1 a 2 ZKV (ke kap. 3.3.1.)	152
5.1.5.	vzor incidenční žaloby u nevykonatelné pohledávky § 23 odst. 2 ZKV (ke kap. 3.3.4.)	155
5.1.6.	vzor incidenční žaloby u vykonatelné pohledávky popřené správcem konkursní podstaty § 24 odst. 2 ZKV (ke kap. 3.3.4.)	158
5.1.7.	vzor vylučovací žaloby § 19 odst. 2 ZKV (ke kap. 3.4.4.)	161
5.2.	Vzory soudních rozhodnutí v konkursním řízení	164
5.2.1.	vzor usnesení o ustavení předběžného správce § 9a ZKV (ke kap. 2.2.3.)	164
5.2.2.	vzor usnesení o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek aktivní legitimace navrhovatele § 4 odst. 1 ZKV (ke kap. 2.3.1.)	170
5.2.3.	vzor usnesení o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku dlužníka § 12a odst. 4 ZKV (ke kap. 2.3.2.)	175
5.2.4.	vzor usnesení o prohlášení konkursu na základě dlužnického návrhu § 12a odst. 1 a § 13 ZKV (ke kap. 2.4.2.)	178
5.2.5.	vzor usnesení o prohlášení konkursu na základě věřitelského návrhu § 12a odst. 2 a § 13 ZKV (ke kap. 2.4.2.)	179
5.2.6.	vzor výzvy k podání vylučovací žaloby § 19 odst. 2 ZKV (ke kap. 3.4.4.)	188
5.2.7.	vzor rozvrhového usnesení	

§ 30 odst. 1 ZKV (ke kap. 3.5.1.)	...189
5.2.8. vzor usnesení o zrušení konkursu pro nedostatek majetku	
§ 44 odst. 1 písm. d/ ZKV (ke kap. 3.5.2.)	...191
5.2.9. vzor usnesení o nepřípustnosti nuceného vyrovnání	
§ 35 ZKV (ke kap. 4.1.)	...195
5.3. Text zákona č. 328/91 Sb. o konkursu a vyrovnání	
ve znění účinném ke dni 31.10.2005 (dále jen ZKV)	...200
5.4. Rozhodnutí krajských soudů, vrchních soudů, Nejvyššího soudu ČR	
a odkazy na články vztahující se k ZKV	...261

Mgr. Petr Budín – kapitoly 2.2., 2.3., 3.1., 3.2., 3.4., 3.5.1., 3.5.2., 5.4.

Mgr. Jan Kozák – kapitoly 1., 2.1., 2.4., 3.3., 3.5.3, 3.5.4., 4., 5.1., 5.2., 5.4.

Důvodem byl pravděpodobně fakt, že termín „úpadek“ klade důraz nikoli na řízení a jeho podstatu, nýbrž charakterizuje především hospodářský stav dlužníka, tedy stav, který může být podnětem vyvolávajícím konkursní či vyrovnací řízení. Výraz „úpadek“ tedy vzhledem ke svému pojmovému obsahu je v jednom směru příliš úzký, v jiném příliš široký.

V minulosti se také někdy používalo místo výrazu „konkurs“ cizího slova „krída“ (teridare, italsky gridare = veřejně vyvolávat), popř. „falliment“ rovněž italského původu, oproti, i ve středověku zřídka užívanému německému „Gantprozess“ či rovněž italskému „bankrot“ (banco roto – rozbitý stůl, neboť peněžníkovi, jenž udělal úpadek, byl jeho stůl rozbit). I u těchto výrazů je možno poukázat na stejný pojmový nedostatek jako v případě termínu „úpadek“.

Dlužníka i současná právní česká právní úprava konkursního práva označuje termínem „úpadek“. Cizí slovo „krídař“ se u nás nevílo. V německé terminologii je dlužník označován termínem „Gemeinschuldner“, dříve „Cridatar“, „Fallit“ nebo „Gantier“.

Termín „vyrovnání“, užitý v názvu aktuální právní úpravy, byl v Českých zemích zaveden zákonem č. 64/1931 Sb. z. a n. namísto dříve užívaného termínu „narovnání“. K drobné úpravě názvosloví byla přistoupeno pravděpodobně proto, aby zde byl vyjádřen rozdíl od pojmu „narovnání“ (transactio), jedná se o institut vedoucího k zániku závazku. Jazykově je ovšem novější termín méně přesný, neboť může vzbuzovat nepřesný dojem, že závazky dlužníka jsou v rámci procesu označeného jako „vyrovnání“ zcela vymazány. Ve skutečnosti však dlužníkem nenahrazené části závazků dlužníka zanikají.

Úpadekové právo má na území českého státu poměrně dlouhou tradici. První zmínění na vytvoření samostatného konkursního řádu bychom mohli datovat asi do poloviny 18. století. Za prvé to byl raskript z roku 1750. Jednalo se o připomínky vládních orgánů a měl nahradit platnost královských ustanovení „Novell a předpisů na ně navazujících“. Druhým dokumentem byl rakousko-český směnecí řád z roku 1763, jenž také obsahoval některé normy konkursního práva. Podstatné bylo, že současně unifikoval české a rakouské právo. Výčet nejstarších předpisů uzavírá Obecný konkursní řád josefínský z roku 1781, kterým se začíná další etapa vývoje konkursního práva.

Hlavním problémem josefínského konkursního řádu byla jeho nákladnost a zdlouhavost a proto začaly snahy o jeho nahrazení. Základem provizorního konkursního řádu z roku 1853 pro uherské země se stala tzv. Sommarugova osnovy z roku 1848.

Další více či méně úspěšné pokusy o vyloučení úpadekového práva vyústily ve druhé polovině 19. století v přijetí konkursního řádu ze dne 25.12.1863, č. 1/1860 ř.z., který se zčásti opíral o pruský konkursní řád z 8. května 1855. Hlavní teze je možno shrnout do těchto bodů:

- princip univerzality (jen zčásti a ne zcela důsledně);